

1) Μὲ βάρος πολὺ ἢ μὲ βάρος περισσότερον τοῦ πρέποντος πολλαχ. καὶ Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.): Φόρτωσε τὸ μονάρι βαρεά. Τὸ σιτάρι εἶναι ζυγισμένο βαρεὰ βαρεά. Τὰ κλωυὰ τῆς μηλεῖς γέρονουν βαρεὰ πολλαχ. Φορτώνω τὸ χιτῆμα βαρὰ Κρήτ. Βαρεὰ βαρεὰ ἐζύαζα τὸ βούτορον (βαρύτερον τῆς μονάδος τοῦ βάρους) Χαλδ. || Φρ. Χορεύω βαρεὰ (ἀκόμψως) πολλαχ. Τοῦ 'πεσε βαρεὰ (ἐπὶ ἐπισκέπτου ἀνεπιθυμήτου) Πελοπν. (Δημητσάν.) β) Τὸ πολὺ πολὺ Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Στερελλ. (Ἀρτοτ.): 'Ο δεῖνα δὲν εἶναι ἐξήντα χρονῶν, εἶναι πενήντα χρονῶν βαρεὰ βαρεὰ Ἀλμυρ. Τί ὥρα φτάνομι; — Δώδικα βαρεὰ Ἀρτοτ. γ) Μὲ πολλήν τιμήν, ἐν τιμῇ ὑπερβολικῇ πολλαχ.: Ἄσμ.

Ποῦ 'ναι νεράϊδα ἀτήρητη, βαρεὰ ξαγορασμένη
Ἡπ. Συνών. ἀδρά, ἀκριβὰ 1. 2) Ἰσχυρῶς σύνηθ.: Πατῶ - χιτῶν βαρεὰ σύνηθ. || Ἄσμ.

Βρίσκουν τοῖς θύρες του κλειστές, τοῖς θύρες σφαλισμένες, βρίσκουν καὶ τὰ παράθυρα βαρεὰ μανταλωμένα
Ἡπ.

'Ὡς τατῶρα τὴν καρδιά μου | 'γὼ τὴν εἶχα κλειδωμένη
καὶ βαρεὰ μανταλωμένη
Εὐβ.

Κόρη μ', τ' εἶσαι σκουμπωμένη καὶ βαρεὰ θηλυκωμένη;
Ἡπ. Συνών. δυνατά. 3) Βραδέως Θράκ. (Σηλυβρ.): Πήγαινε βαρεά. Συνών. ἀγάληα 1, ἀναργα, ἀπαγάληα, ἀργὰ Α 1, σιγά, σιγανά, ἀντίθ. γοργά, γρήγορα. 4) Πολύ, σφόδρα κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): 'Ο μόσκος μυρίζει βαρεὰ κοιν. Κλαίει βαρεὰ Θράκ. Βαρεὰ ἀνέντροπος ἐν Οἶν. Βαρεὰ ἐτράννεν (μεγάλωσε) Κρώμν. Βαρεὰ καλὰ Κερασ. Ὀφ. Βαρεὰ ἀγαπῶ σε - παρακαλῶ σε κττ. Ὀφ. Βαρεὰ μέγαν Οἶν. || Ἄσμ.

Ποῦ 'σαι, ρ' ἀδέρφι Γεωργαλῆ, βαρεὰ γραμματισμένη;
Πελοπν. (Φιγάλ.)

Τὴν κύρ-Ἐρήν' προσέειπεν βαρεὰ μακρὰ 'ς σὰ ξένα
Τραπ.

Γιὰ σοῦς, γιὰ σοῦς, Ἀκρίτα μου, βαρεὰ μὴ κανχᾶσαι,
ἐμὲν 'ς ἐσὲν ποιὸς ἔστειλεν ἀπ' ἐσὲν παλληκάρ' ἐν'
(εἶναι γενναιότερός σου. σοῦς=σιώπα) αὐτόθ. β) Συχνά-
κις Πόντ. (Τραπ.): 'Αὐτὸς βαρεὰ 'κ' ἔρται 'ς σ' ἐμέτερα.
Συνών. συχνά. 5) Ἐπικινδύνως, σοβαρῶς, ἐπὶ νόσου
συνήθως κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): 'Ε-
πεσε βαρεὰ 'ς τὸ κρεββάτι. Ἐπεσε βαρεὰ ἄρρωστος. 'Ο ἄρρω-
στος εἶναι βαρεὰ κοιν. Βαρεὰ ἄρρωστος ἐν' Χαλδ. Βαρεὰ κακὰ
κεῖται Κερασ. β) Μὲ βάρος ἀγωνίας, ἀγωνιωδῶς πολ-
λαχ.: Ψυχομαχάει βαρεά. || Ἄσμ.

'Εξέγνοις 'σὸν τσ' ἔγνοις σου καὶ 'λάφρως' ἡ καρδιά μου,
ἀπὸ 'παιρνα παδοτινὰ βαρὰ τὴν ἀναπνοιά μου
Κρήτ. γ) Μὲ τραχύτητα, τραχέως, δυσαρεστῶς σύνηθ.:
Τοῦ μίλῃσε βαρεά. || Φρ. Τὸ παίρνω βαρεὰ (δυσαιρεστοῦμαι
ἐκ τοῦ λόγου ἢ τῆς ἐνσργείας ἢ τῆς πράξεως ἄλλου. Ἀν-
τίθ. φρ. τὸ παίρνω ἀλαφρά). 6) Βαθέως κοιν.: Ἀνα-
σιεναίξει - κοιμᾶται βαρεὰ κοιν. β) Ὑποκώφως σύνηθ.:
'Ακούω βαρεά. 7) Εἰς ἔδαφος λασπῶδες Στερελλ. (Αἰ-
τωλ.): Σπέρνον βαρεά.

βαρεαγαπημένος ἐπίθ. Ἰων. (Κάτω Παναγ.) βα-
ρεαγαπημένος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεὰ καὶ τοῦ ἀγαπημένος μετοχ.
τοῦ ρ. ἀγαπῶ.

Ὁ ἀγαπώμενος πολὺ: Ἄσμ.

Γιὰ δέ'τα τὰ βαρεῖομοιρα, τὰ βαρεαγαπημένα,
σὰν ποῦ 'τανε καὶ ζωντανὰ εἶναι καὶ πεθαμένα!
Κάτω Παναγ.

βαρεάζω Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) βαρεάζω Πόντ.
(Τραπ.) Μέσ. βαρεάζουμι Μακεδ. (Βλάστ.) βαρεάσκομαι
Πόντ. (Οἶν.) βαρεάσκουμι Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἱμερ. Κε-
ρασ. Τραπ. Χαλδ.) βαρεάσκομαι Πόντ. (Κοτύωρ.) βα-
ρεάσκομαι Πόντ. (Ὀφ.) Μετοχ. βαρεῶμενος Πόντ. (Τραπ.
Χαλδ.) βαρεσμένος Πόντ. (Κοτύωρ.) Θηλ. βαρεῶμένησσα
Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) βαρεῶμένησσα Πόντ. (Τραπ.) βα-
ρεῶμένησσα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεά.

Α) Ἐνεργ. 1) Παρέχω βάρος, ἐνοχλῶ Πόντ. (Τραπ.)

2) Κάμνω τινὰ ἔγκυον, ἐπὶ γυναικὸς Πόντ. (Τραπ.)

3) Ἀμτβ. εἶμαι πλήρης, βρίθω Προπ. (Ἀρτάκ. Πά-
νορμ.)

Β) Μέσ. 1) Βαρύνομαι, ἀποδυσπετῶ Πόντ. (Ἀργυ-
ρόπ. Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Νικόπ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ.
Χαλδ.): Ἐβαρᾶστα σε! Τραπ. Χαλδ. κ.ά. Βαρεάσκομαι τὰ
στομάτας Ἱμερ. Βαρεὰ βαρεάσκει τὸ σκάψιμο Ὀφ. || Πα-
ροιμ. Ὅπη βαρεάσκει πλέο δουλεύ' (ὁ ἐξ ὀκνηρίας ἀνα-
βάλλων τὴν ἐργασίαν ἢ καὶ ἀμελῶς ἐργαζόμενος ἀργότε-
ρον τελειώνει αὐτήν καὶ ἐπομένως ἐργάζεται περισσότε-
ρον χρόνον) Ὀφ. 2) Γίνομαι ἔγκυος, συλλαμβάνω, ἐπὶ
γυναικὸς Πόντ. (Ἀργυρόπ. Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν.
Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.): Ἐβαρεᾶσεν ἡ νύφε Τραπ. Χαλδ. Γυ-
ναῖκα βαρεῶμένησσα Κερασ. Οἶν. || Φρ. Ἀμον βαρεῶμενος ἡ
ἄμον βαρεῶμένησσα πορπατεῖ (περπατεῖ σὰν γγαστρωμένος ἡ
γγαστρωμένη) Χαλδ.

Πβ. βαρενω, βαρεῶ.

βαρεάκονος ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρεάκονος Κρήτ. — Λεξ.
Βλαστ. 394.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρεακούω.

Ὁ μὴ ἀκούων καλῶς. Συνών. βαρεήκοος.

βαρεακούω κοιν. βαρεακούον βόρ. ιδιῶμ. βαρε-
ακούω Ἀνδρ. Κέρκ. Κρήτ. Μεγίστ. Σῦρ. κ.ά. — Λεξ. Βλαστ.
Δημητρ. βαρεακούω Δαρδαν. Θράκ. βαρεακούον Μα-
κεδ. Στερελλ. κ.ά. βαρεακούγου Λέσβ. Μακεδ. (Σισάν.)
κ.ά. βαρεακούω Ρόδ. βαρεακούω Κύπρ. βαρεακῶ Πε-
λοπν. (Κλουτσινοχ. Κορινθ. Τρίκκ.) βαρεακῶ Πελοπν.
(Κορινθ. Σουδεν. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεὰ καὶ τοῦ ρ. ἀκούω. Πβ. καὶ
ἀρχ. βαρευηκούω. Τὸ βαρευηκούω κατὰ τὰ ἐκ τοῦ βαρυ-
σύνθετα.

Δὲν ἀκούω καλῶς: Ἀρχισε ὁ δεῖνα νὰ βαρεακούῃ. Δὲ
μπόρεσα νὰ καταλάβω, γιὰτὶ βαρεάκουσα.

βαρεαλατίζω ἀμάρτ. Μετοχ. βαρεαλατισμένος Πε-
λοπν. (Μάν.) κ.ά. βαρεαλατίζομενος Στερελλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεὰ καὶ τοῦ ρ. ἀλατίζω.

Ἀλατίζω πολὺ: Φαεῖ βαρεαλατισμένο Μάν. Γάλα βαρεα-
λατίζομενος Στερελλ.

βαρεαναγκεμένος ἐπίθ. Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαρεαναγκεύω.

Ὁ ἔχων μεγάλην ἀνάγκην: Ἀρρωστος βαρεαναγκεμένος.

βαρεαναθεματίζω ἀμάρτ. βαρεαναθεματῶ Εὐβ.
(Κύμ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεὰ καὶ τοῦ ρ. ἀναθεματίζω,
παρ' ὃ καὶ ἀναθεματῶ.

Βαρεῶς ἀναθεματίζω, βαρεῶς καταρῶμαι: Ἄσμ.

Σ' οὐλα τὰ μνήματα ἔκλαιγε, 'ς οὐλα μοιρολογάει,
'ς τὸ ἔρημο τοῦ Κωσταντῆ βαρεαναθεματίζει.

βαρεανακλίνω Πόντ. (Ἰνέπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρεὰ καὶ τοῦ ἀρχ. ἀνακλίνω.

Κλίνω, γέρνω κάτω: Ἄσμ.

